

ГЛАВА
МУНИЦИПАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ
«ЛЕНИНОГОРСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ
РАЙОН», МЭР ГОРОДА
ЛЕНИНОГОРСКА

«ЛЕНИНОГОРСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙСНЫ»
МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕ
БАШЛЫГЫ
ЛЕНИНОГОРСК
ШӘҺӘРЕ МЭРЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

20.04.2022

г. Лениногорск

№ 49

Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр урнаштыру тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль законга, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Лениногорск муниципаль районы муниципаль берәмлеге территориясендә һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр урнаштыру өлкәсендә бердәм сәясәтне гамәлгә ашыру максатларында, карар бирәм:

1. «Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр урнаштыру тәртибе турында» күшымта итеп бирелгән нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча бастырып чыгарырга, Лениногорск муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты житәкчесенә йөкләргә.

Р.Г. Хөсәенов

«Лениногорск муниципаль районы»
муниципаль берәмлеге Башлыгы,
Лениногорск шәһәре мэрының 2022
елның 20 апрелендә кабул ителгән
49 номерлы карары белән расланды

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр кую тәртибе турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшкәртелде һәм Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендә һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр кую нигезләрен һәм тәртибен билгели.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1 Әлеге Нигезләмә түбәндәгеләрне билгели:

Лениногорск муниципаль районы Лениногорск шәһәре (алга таба - муниципаль берәмлек, шәһәр) муниципаль берәмлеге тарихындагы күренекле вакыйгалар турында истәлекне мәңгеләштерү турында карарлар кабул итү өчен нигез булган критерийлар, шулай ук Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Лениногорск муниципаль районы, Лениногорск шәһәренә аларның эшчәнлегендә өлкәсендә ирешкән уңышлары һәм өлешләре зур файда китергән шәхесләр;

муниципаль берәмлек территориясендә һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр кую тәртибе һәм шартлары;

һәйкәлләрне эзерләү һәм урнаштыру, шулай ук ремонтлау, реставрацияләү һәм яңадан торгызу эшләрен финанслау тәртибе;

һәйкәлләрне һәм башка истәлекле билгеләрне исәпкә алу тәртибе, аларны саклау һәм эстетик рәвештә тоту буенча бурычлар.

1.2. Һәйкәл - кешеләрне, вакыйгаларны, объектларны мәңгеләштерү өчен билгеләнгән корылма. Һәйкәлләрнең иң киң таралган төрләре - скульптура төркеме, сын, бюст, триумфаль арка, колонна,obelisk, стела һ.б. Архитектура ягыннан һәйкәлләр киңлек оештыра, еш кына һәйкәлләр мәйдан яки башка ижтимагый киңлекнең визуаль үзәге ролен башкара.

1.3. Башка истәлекле билгеләр - тарихи вакыйга турында мәгълүмат бирүче яки сакланмаган биналар һәм тарихи, мәдәният һәм архитектура

Һәйкәлләре булган башка объектларның урнашу урыннарына күрсәтүче яисә урам исемнәрен, шулай ук исемнәргә дучар булган урамнар тарихын аңлатучы мәгълүмат такталары (табличкалар).

2. Һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр кую турында карарлар кабул итү критерийлары

2.1. Һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр кую турында карарлар кабул итү критерийлары булып тора:

1) Ватан, Татарстан Республикасы, муниципаль берәмлек тарихында һәйкәлгә һәм башка истәлекле билгеләргә багышланган вакыйганың әһәмияте турында документларда расланган дәрәжә белешмәләр булу;

2) гражданның икътисадны, мәдәниятне, мәгарифне һәм фәнне, сәламәтлек саклауны, физик культураны һәм спортны үстерү, экологик иминлекне тәмин итү, әйләнә-тирә мохитне саклау, хокук тәртибен һәм жәмәгать иминлеген тәмин итү өлкәсендә рәсми танылган казанышлары һәм югары һөнәри осталыгы булу, озақ вакыт дәвамында муниципаль берәмлек, Лениногорск муниципаль районы үсешенә ярдәм иткән актив ижтимагый, хәйрия һәм башка эшчәнлек алып бару, аның абруен һәм авторитетын күтәрү, шул рәвешле, муниципаль берәмлек халкының гомуми ихтирамын һәм рәхмәтен яулаган булу;

3) героизм, батырлык, кыюлык күрсәтү үрнәкләре.

2.2. Һәйкәлне һәм башка истәлекле билгене урнаштыру турындагы мәсьәләне карау инициаторлар аның истәлеген мәңгеләштерү турында үтенеч биргән затның вакыйгасыннан яисә үлеменнән соң 2 (ике) ел узгач башкарыла.

2.3. Советлар Союзы Герое, Россия Федерациясе Герое, Социалистик Хезмәт Герое, Дан орденының тулы кавалерлары, «Ватан алдындагы хезмәтләре өчен» ордены, Хезмәт Даны ордены, Батырлык ордены белән бүләкләнгән затларга, хәрби бурычны үтәгәндә һәлак булган затларга, шулай ук «Лениногорск муниципаль районының Мактаулы гражданы» исеменә лаек булган затларга һәйкәл һәм башка истәлекле билге кую турында мөрәжәгать итү вакыты буенча чикләүләр кагылмый.

3. Һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр кую турындагы үтенечнамәләренә карау тәртибе

3.1. Һәйкәл һәм башка истәлекле билгеләр кую инициативасы белән дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, гражданның ижтимагый һәм дини берләшмәләре, төрле милек формасындагы предприятие, учреждение, оешмаларның хезмәт коллективлары, шулай ук 20 кешедән ким булмаган физик затларның инициатив төркеме чыгыш ясыя ала.

3.2. Һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр урнаштыру турында язма үтенечнамә һәм кирәкле документлар «Лениногорск муниципаль районы»

муниципаль берәмлеге Башлығы яисә Лениногорск муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе исеменә жибәрелә һәм карау өчен муниципаль берәмлек территориясендә һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр урнаштыру турындагы мәсьәләләрне карау комиссиясенә (алга таба - Комиссия) тапшырыла.

3.3. Комиссиягә тапшырыла торган документлар исемлеге:

1) һәйкәл яки башка истәлекле билге куюның максатка ярашлы булуын нигезләп, шәхес истәлеген яки вакыйганы мәңгеләштерү турындагы үтенеч белән язмача мөрәжәгать (үтенечнамә);

2) тарихи яки тарихи-биографик белешмә;

3) вакыйганың дөреслеген раслаучы документлар күчөрмәләре яки мәңгеләштерелгән затның казанышлары;

4) һәйкәл һәм аның сайлануын нигезләп, башка истәлекле билге куюның күз алдында тотыла торган урыны турында белешмәләр (фаразланган урын фотографиясе тапшырыла);

5) һәйкәл яки башка истәлекле билге проекты (эскиз, макеты) буенча тәкъдим (эскиз, макет);

6) язу тексты буенча тәкъдим;

7) бина милекчесенең, корылманың истәлекле билге урнаштыру өчен язма ризалыгы;

8) һәйкәлне яисә истәлекле билгене тантаналы ачуда сәнгать-архитектура проектлау, эзерләү, урнаштыру һәм техник яктан тәэмин итү эшләрен финанслау турында гариза бирүче оешманың банк реквизитларын күрсәтеп, язма йөкләмәсе.

4. Карарларны карау һәм кабул итү тәртибе

4.1. Һәйкәлләрне һәм башка истәлекле билгеләр билгеләү турындагы тәкъдимнәр «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Башлығы яисә Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты житәкчесе исеменә жибәрелә, аннары комиссия каравына тапшырыла, аларның саны һәм персонал составы Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты карары белән раслана.

Комиссия утырышлары һәйкәлләрне һәм башка истәлекле билгеләрне билгеләү, реконструкцияләү, күчерү, демонтажлау турындагы үтенечнамәләр керткән саен үткәрелә.

4.2. Комиссия керткән тәкъдимнәргә экспертиза үткәрә һәм алар буенча Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге депутатлары Советы утырышында карау өчен рәсми бәяләмә бирә (алга таба-депутатлар Советы).

4.3. Һәйкәл һәм башка истәлекле билгеләр кую урыны (проект, күләме, урнаштыру һәм бизәү проектлары) һәм эскиз проектлары Лениногорск муниципаль районы башкарма комитеты (архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге) һәм бина милекчесе белән килештерелгән тиеш. Килешүдән баш тарту

сәбәпләре килеп чыккан очракта, Башкарма комитет комиссия һәм инициаторларга үзенең дәлилләнгән фикерен жибәрә.

4.4. Һәйкәл һәм башка истәлекле билге проекты буенча ачык конкурс игълан ителергә яки Россия Федерациясе законнары нигезендә халык алдында фикер алышу үткәрелергә мөмкин.

4.5. Тәкъдимнәрне караганда Комиссия вакыйга яки затның хәтерен мәңгеләштерүнең башка формалары булуын (яки булмавын) исәпкә ала. Комиссия карала торган тәкъдимнәр буенча жәмәгатьчелек фикерен сораштыру үткәрергә хокуклы.

4.6. Тарихи һәм архитектура һәйкәле булган бинада яки корылмада истәлек билгеләренең эскиз проектлары планлаштырылса, аларны урнаштыру урыннары Татарстан Республикасының тарихи-мәдәни мирас һәйкәлләрен саклау органы белән килештерелә. Килештерүне үтенеч бирүче як үткәрә.

4.7. Үтенечнамәләрне карау нәтижәсендә Комиссия түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

үтенечнамәне хупларга һәм депутатлар Советына һәйкәл, мемориаль такта, истәлек билгесе урнаштыру турында карар кабул итәргә тәкъдим итәргә; үтенеч бирүче якка вакыйга яки эшлеклесенең истәлеген башка формаларда мәңгеләштерергә тәкъдим итәргә.

үтенечнамәне кире кагарга, мөрәжәгать итүчеләргә мотивлаштырылган баш тарту жибәрергә.

4.8. Уңай карар кабул иткәндә, комиссия һәм Лениногорск шәһәре Башкарма комитеты депутатлар каравына һәйкәл яки башка истәлекле билге кую турында карар проектын тәкъдим итә.

4.9. Комиссия үтенечнамәне карый һәм теркәлгән көннән соң 20 календарь көн эчендә аңа теркәп бирелгән документларны тикшерә.

Комиссия утырыш беркетмәсен рәсмиләштерә, комиссия карарын эзерли һәм Лениногорск муниципаль районы муниципаль берәмлеге башкарма комитеты житәкчесенә үз карарын килештерү өчен жибәрә. Комиссия тарафыннан кабул ителгән карар белән Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә һәйкәл, мемориаль такта һәм башка истәлекле билге кую турында тәкъдим кертә.

4.10. Һәйкәл һәм башка истәлекле билге кую турындагы карар депутатлар Советы утырышында кабул ителә. Карарда һәйкәл яки башка истәлекле билге кую урыны адресы, язунуң эчтәлегенә, урнаштыру вакыты, проектлау, эзерләү һәм урнаштыру эшләрен финанс ягыннан тәэмин итү чыганагы, җаваплы зат күрсәтелә.

4.11. Депутатлар Советының истәлекле билге кую турындагы карары мөрәжәгать итүчегә жибәрелә һәм районның рәсми басмасында басылып чыгарга, шулай ук Лениногорск муниципаль районының рәсми сайтында Лениногорск муниципаль районының Лениногорск шәһәре бүлегендә урнаштырылырга тиеш.

4.12. Һәйкәл һәм башка истәлек билгесен эзерләү һәм урнаштыру инициатор хисабына башкарыла һәм билгеләнгән вакытка үтәлмәгән очракта,

Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты житәкчесе депутатлар Советына мондый һәйкәл яки башка истәлекле билге кую турындагы карарны юкка чыгару турында тәкъдим кертә.

4.13. Һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр, финанслау чыганагын билгеләп, Лениногорск муниципаль районы Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлегенәң бюджет чаралары хисабына, депутатлар советының хокукый акты нигезендә билгеләнә ала.

5. Һәйкәлләргә һәм башка истәлекле билгеләргә куела торган архитектура-сәнгать таләпләре

5.1. Һәйкәл һәм башка истәлекле билгене урнаштыру урыны характерына, аның яңа элемент буларак кертелә торган мохит үзенчәлекләренә каршы килмәскә тиеш.

5.2. Һәйкәл һәм башка истәлекле билге кую урыны проектын һәм урынын килештергәндә түбәндәге таләпләр исәпкә алына:

5.2.1. Һәйкәл һәм башка истәлекле билге урнаштыру.

5.2.2. Гамәлдәге шәһәр төзелеше ситуациясен, әйләнә-тирә төзелешне исәпкә алу һәм жир кишәрлегендә һәйкәл, истәлекле билге куелганда шәһәр төзелеше мөмкинлекләреннән чыгып урнаштыру.

5.3. Истәлек билгесе текстында күренекле шәхеснең мәңгеләштерелә торган вакыйганың (фактның) яисә ана багышланган гомер чорының (эшчәнлегенәң) характеристикасын кыска рәвештә үз эченә алырга тиеш.

5.4. Текстта рус телендә күренекле затның фамилиясе, исеме, әтисенәң исеме күрсәтелгән булырга тиеш. Аерым очрақларда ижади псевдоним куллану рөхсәт ителә.

5.5. Истәлекле билге композициясенә тексттан тыш, портрет сурәтләре яки стильләштерелгән сурәتلәр, истәлекле вакыйгаларны, декоратив элементларны, яктырту, чәчәкләр салу өчен җайланмалар кертеләргә мөмкин.

5.6. Һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр сәнгать ниятен тулысынча ачыклауны һәм объектның (металл, таш, керамика, югары ныклы материаллар һ.б.) озынлыгын тәмин итүче материалларда һәм техникада башкарыла.

5.7. Һәйкәлләр магистральләргә һәм урамнарда чыга торган ачык, яхшы күренә торган территорияләрдә билгеләнә.

5.8. Әгәр вакыйга яисә күренекле шәхеснең тормышы һәм эшчәнлегенә ижтимагый әһәмияттәге биналар (мәдәният учреждениеләре, мәгариф оешмалары, китапханә һ.б.) белән бәйлә булса, истәлекле билгеләр күрсәтелгән биналарның корылмаларында куелырга мөмкин.

6. Һәйкәлләр һәм истәлекле билгеләр ясау һәм урнаштыру тәртибе

6.1. Истәлекле билгеләрне тантаналы ачуны проектлау, кору, урнаштыру һәм техник яктан тәмин итү үтенечнамә бирүче оешмалар тарафыннан бирелә торган Үз һәм (яки) жәлеп ителгән акчалар хисабына гамәлгә ашырыла.

6.2. Депутатлар Советы карары нигезендә һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр Лениногорск муниципаль районы муниципаль берәмлеге бюджеты акчалары хисабына (яисә бюджеттан тыш акчалар жәлеп ителгән) түбәндәге очрақларда билгеләнә ала:

Лениногорск муниципаль районының Мактаулы гражданнына истәлекле билгеләр кую;

Бөек Ватан сугышы елларында һәлак булган яки сугыштан соң вафат булган, Россия Геройларына, хәрби бурычын һәм хезмәт бурычларын үтәгәндә һәлак булган Советлар Союзы Геройларына һәм Дан орденының тулы кавалерларына һәйкәлләр һәм истәлекле билгеләр кую;

Лениногорск муниципаль районы тарихы һәм мәдәнияте өчен аеруча зур әһәмияткә ия булган вакыйгалар истәлегенә истәлекле билгеләр кую.

6.3. Корылманың мөмкинлеген һәм истәлекле билгеләр кую срокларын билгеләгәндә биналарның техник торышы, аларны ремонтлау һәм реконструкцияләү буенча планлаштырылган эшләр исәпкә алына.

6.4. Һәйкәл яки истәлекле билгене рәсми ачу махсус тантанада үткәрелә.

6. Һәйкәлләрне һәм истәлекле билгеләрне карап тоту, реставрацияләү, ремонтлау, демонтажлау

7.1. Һәйкәлләрне һәм истәлекле билгеләрне карап тоту, реставрацияләү һәм ремонтлау, депутатлар Советы Карары буенча, муниципаль берәмлекнең демонтажлау максатлары, датасы һәм вакыты турында мәжбүри язма хәбәрнамәсе белән, үтенеч бирүче якның финанс чаралары хисабына башкарыла. Ремонт-реставрация эшләре тәмамланганнан соң һәйкәл һәм башка истәлекле билге элеккеге урында куела.

Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге бюджеты хисабына билгеләнгән яисә Лениногорск муниципаль районы муниципаль милкенә тапшырылган, Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге бюджеты хисабына куелган, Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты аларны карап тоту, реставрацияләү, ремонтлау һәм контрольдә тоту.

7.2. Муниципаль милектә булган һәйкәлне һәм башка истәлекле билгене ремонтлау һәм реставрацияләү эшләрен финанслау муниципаль берәмлек бюджеты һәм (яки) физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган акчалар хисабына гамәлгә ашырыла.

7.3. Бинаның фасадында истәлекле билге куелган бинаны ремонтлау һәм реставрацияләү эшләрен финанслау һәм истәлекле билгене демонтажлау эшләре бинаны ремонтлаучы оешма хисабына башкарыла.

Бинаны ремонтлаучы оешма истәлекле билгеләрнең сакланышын тәмин итә, һәм эшләр тәмамланганнан соң аларны элеккеге урынга, сәнгать-архитектура проекты нигезендә, үз акчалары хисабына торгыза.

7.4. Һәйкәлләр һәм башка истәлекле билгеләр демонтажлана:

7.4.1. Фасадында истәлек билгесе урнаштырылган бинаны яки һәйкәл һәм башка истәлекле билгене ремонтлау һәм реставрацияләү эшләрен башкарганда.

7.4.2. Һәйкәлне һәм башка истәлекле билге тулысынча жимерелгән очракта, ремонт эшләре алып бару мөмкин булмаганда.

7.4.3. Бина жимерелгәндә чки сүтелгән очракта.

7.4.4. Һәйкәлне һәм башка истәлекле билгене әлеге Нигезләмә таләпләрен бозып урнаштырганда.

7.5. Һәйкәлләрне һәм башка истәлекле билгеләрне демонтажлау турындагы язма үтенечнамәләр муниципаль берәмлек Башлығы исеменә жиберелә һәм комиссиягә карау өчен тапшырыла.

7.6. Комиссия үтенечнамәне теркәгәннән соң 20 календарь көн эчендә карый.

7.7. Үтенеч һәм документларны караганнан соң 7 календарь көн эчендә комиссия утырыш беркетмәсен рәсмиләштерә, комиссия карарын әзерли һәм муниципаль берәмлек Башлығына үз карарын килештерү өчен жиберә.

Комиссия тарафыннан кабул ителгән карар килештерелгән очракта, муниципаль берәмлек Башлығы һәйкәлне һәм башка истәлекле билгене демонтажлау турында тәкъдим кертә.

7.6. Депутатлар Советы һәйкәлне яки истәлекле билгеләрне демонтажлау, күчерү яки реконструкцияләү турында Карар кабул итә.

Депутатлар Советы карары буенча һәйкәлне, истәлекле билгеләрне демонтажлау, күчерү яки реконструкцияләү мәсьәләсен хәл итү буенча халык арасында сораштыру үткәрелергә мөмкин.

7. Һәйкәлләрне һәм башка истәлекле билгеләрне исәпкә алу

8.1. Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына һәйкәлләр һәм истәлекле билге кую йөкләнә.

8.2. Лениногорск муниципаль районы Лениногорск шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты:

һәйкәлләргә һәм истәлекле билгеләргә инвентаризация үткәрә;

һәйкәлләр һәм истәлекле билгеләр бердәм реестрын төзи.
